

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken

Directie Vreemdelingenbeleid

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Amnesty International
Afdeling Nederland
Keizersgracht 177
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 72
www.justitie.nl

Onderdeel	DVB
Datum	13 september 2007
Ons kenmerk	5505303
Uw kenmerk	Dir/en/2007/209
Onderwerp	Frontex en snelle grensinterventieteams

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Geachte heer Nazarski,

In reactie op uw brief d.d. 27 augustus 2007 ontvangt u hierbij de antwoorden op de door u gestelde vragen.

Hoogachtend,

De Minister van Justitie,

E.M.H. Hirsch Ballin

Annex: beantwoording vragen Amnesty International.

1. Hoe eerbiedigen de lidstaten bij de activiteiten van Frontex en de implementatie van de snelle grensinterventieteams hun verplichtingen inzake internationale bescherming, non-discriminatie en non-refoulement?

Lidstaten zijn gehouden aan de verplichtingen uit 'Het Verdrag betreffende de status van Vluchtelingen van Genève van 28 juli 1951, zoals gewijzigd bij Protocol van New York van 31 januari 1967' (hierna: het Vluchtelingenverdrag) en het op 4 november 1950 te Rome gesloten Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM).

De verordening (EG) nr. 863/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 tot instelling van een mechanisme voor de oprichting van snelle-grensinterventieteams en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2007/2004 van de Raad wat betreft dat mechanisme en de regeling van de taken en bevoegdheden van uitgezonden functionarissen, stelt dan ook dat de taken en bevoegdheden van grensambtenaren moeten vallen binnen de kaders van de Schengengrenscodes waar voornoemde verplichtingen ook zijn vastgelegd (artikel 6, eerste lid). Bij het verrichten van de taken en het uitoefenen van bevoegdheden worden het Gemeenschapsrecht en de nationale wetgeving van de ontvangende lidstaat in acht genomen (artikel 9) en het subsidiariteitsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel geëerbiedigd (artikel 6, tweede lid).

Daarnaast wordt in het operationeel plan behorende bij een actie van de snelle grensinterventieteams, het doel, de reikwijdte en het territorium van de actie omschreven. Dit plan wordt voorafgaand aan de actie aan de deelnemende lidstaten verstrekt. Indien het operationeel plan onvoldoende duidelijkheid biedt over het doel en de reikwijdte van de actie dan zal Nederland niet deelnemen aan de betreffende actie. Nederland zal er bij Frontex op aandringen dat operationele plannen duidelijkheid geven over de manier waarop internationale verplichtingen worden nageleefd.

2. Hoe kunnen vreemdelingen effectief hun klacht indienen over de wijze waarop ze behandeld worden?

Binnen het kader van Vo 863/2007 is er geen specifieke instantie ingericht voor het afhandelen van klachten. Wel is in artikel 10 van Vo 863/2007 bovengenoemde verordening geregeld dat in geval van schade door optreden van grensinterventieteams de ontvangende lidstaat aansprakelijk kan worden gesteld. Artikel 11 regelt de strafrechtelijke aansprakelijkheid van teamleden. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat migranten zich in geval van onheuse bejegening kunnen wenden tot de gerechtelijke instanties van het gastland dat de leiding heeft over de operatie. Daarnaast kan elke natuurlijke of rechtspersoon zich tot het agentschap richten conform artikel 28, vierde lid, van de verordening (EG) Nr. 2007/2004 van de Raad van

26 oktober 2004 tot oprichting van een Europees agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie. Betreft de klacht een beslissing van het agentschap, dan kan conform artikel 28, vijfde lid Vo 2007/2004 een klacht worden ingediend bij de Europese Ombudsman of beroep worden ingesteld bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

- 3. In hoeverre is er sprake van een verbetering, zoals genoemd in paragraaf 5.3 van het Groenboek van de Europese Commissie d.d. 27 juni 2007, waarin staat: 'Een ander belangrijk aspect van de externe dimensie van het asielbeleid is het omgaan met gemengde migratiestromen: de migratiestromen aan de buitengrenzen van de lidstaten omvatten immers zowel illegale immigranten als personen die bescherming hebben. Bij het aanpakken van dit probleem moet de toegang tot bescherming aan de buitengrenzen gewaarborgd blijven en worden verbeterd.'**?

De Nederlandse regering is, met Amnesty International, van mening dat toegang tot bescherming voor hen die dat nodig hebben aan de buitengrenzen gewaarborgd moet blijven en (indien nodig) moet worden verbeterd. Een kernaspect hierin is de opleiding van grensbewakers, zodat zij precies weten wat er moet gebeuren mocht iemand aangeven asiel te zoeken. Dit aspect zal Nederland ook inbrengen in de discussie over het groenboek. De situatie in de Middellandse Zee vraagt speciaal onze aandacht. Nederland neemt - samen met een aantal andere EU-lidstaten, de Europese Commissie en Frontex - deel aan de expertgroep '*International law instruments in relation to illegal immigration by sea*', waarin onderzocht wordt hoe moet worden omgegaan met illegale migratie op zee. In de eerste bijeenkomsten van deze expertgroep heeft Nederland aandacht gevraagd voor het belang van effectieve toegang tot internationale bescherming en *non-refoulement*.

- 4. Heeft Nederland bijgedragen aan de zogenaamde 'asylum expert teams'? Zijn deze teams al operationeel? Hoeveel ambtenaren worden door Nederland ter beschikking gesteld?**

De asiel-expertgroepen zijn nog niet operationeel. In het kader van GDISC (het samenwerkingsverband tussen Europese Immigratiediensten) zijn wel voorbereidingen hiervoor in gang gezet. Ik verwacht dat naar aanleiding van de reacties op het groenboek asiel hierover in Europees verband verder zal worden gesproken. Nederland zal bij dit initiatief betrokken willen zijn.

- 5. Op welke manier gaat Nederland reëel bijdragen aan het beschermingsvraagstuk van Frontex operaties?**

Naast de voornoemde expertgroep waar Nederland aan deelneemt (vraag 3), zal Nederland bij de evaluatie van Frontex, die aan het einde van 2007 aanvangt, erop toezien dat deze aspecten daarin worden meegenomen. Daar waar het de concrete bijdragen van Nederland aan Frontex acties betreft zal worden bevorderd dat, *in casu*, adequate voorzieningen zijn getroffen inzake de wijze van naleving van internationale verplichtingen.

6. Gaan de EU-lidstaten die aan de Frontex operaties meedoen er van uit dat vluchtelingen hun asielverzoek kunnen indienen in de landen waar zij naartoe worden teruggestuurd zijn? Zijn hun rechten in deze landen onder het internationale recht afdoende gewaarborgd?

Lidstaten zijn gebonden aan de verplichtingen uit het Vluchtelingenverdrag en het EVRM. Indien een persoon in een Lidstaat of aan diens grens een asielaanvraag indient of te kennen geeft een asielverzoek te willen indienen, dient de lidstaat deze vraag te onderzoeken of in behandeling te nemen. Daarnaast wordt in de verordening aangegeven dat lidstaten gehouden zijn aan de verplichtingen inzake internationale bescherming en het beginsel van niet-uitzetting of - terugleiding (*non-refoulement* beginsel).

Deze waarborgen dienen ertoe te voorkomen dat vluchtelingen niet teruggestuurd worden naar landen waar een gegronde vrees bestaat voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of een reëel risico voor een onmenselijke behandeling in de zin van het EVRM. Deze verplichtingen reiken echter niet zover dat een staat gehouden zou zijn genoemde rechten te waarborgen ten aanzien van personen die zich buiten zijn rechtsmacht bevinden.

7. Worden er verdragen gesloten met landen die geen partij bij het Vluchtelingenverdrag zijn? Zo ja, op welke wijze is dan gegarandeerd dat een asielverzoek kan worden ingediend en behandeld?

Frontex heeft de mogelijkheid om met derde landen en internationale organisaties overeenkomsten te sluiten om samenwerking mogelijk te maken. Sinds de oprichting van het agentschap zijn er samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de Russische Federatie, Oekraïne en Zwitserland. Het betreft – in tegenstelling tot hetgeen gesuggereerd wordt in de vraagstelling – operationele samenwerkingsovereenkomsten en dus geen verdragen. Ten aanzien van landen die het Vluchtelingenverdrag niet hebben ondertekend, zal Nederland er in de Raad van Bestuur van Frontex op aandringen dat bij het sluiten van operationele samenwerkingsovereenkomsten effectieve bepalingen worden overeengekomen ten aanzien van internationale bescherming. In de operationele samenwerking met betreffende landen zal Nederland erop toezien dat de vereiste zorgvuldigheid betracht wordt ten aanzien van de bescherming van vluchtelingen en asielzoekers.

